

Přednáškový cyklus II

Zimní semestr 2021/22

Proměny českého jazyka a literatury

Garant: doc. PhDr. Diana Svobodová, Ph.D., Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou

Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou připravila pro posluchače U3V cyklus osmi přednášek pod názvem Proměny českého jazyka a literatury. V průběhu jednotlivých setkání budou posluchači seznámeni s aktuálním teoretickým i praktickým pojetím jazykové kultury, s proměnami českého pravopisu v minulosti a současnosti, obeznámí se rovněž s pohledem na žánr reality show z hlediska jazykové komunikace nebo s rozličnými přístupy českých distributorů zahraničních filmů k prezentaci jejich názvů. Literární témata se zaměřují na českou literaturu 20. století, problematiku pohádek a pověstí z oblasti českého Slezska a zejména kouzelných bytostí v nich vystupujících a na současnou literární tvorbu pro děti a mládež s reflexí způsobů, jakými příslušníci této věkové kategorie ke čtenářství přistupují.

1. Jazyková kultura v teorii a praxi (Mgr. Pavlína Kuldanová, Ph.D.)
2. Reality show jako hra na komunikaci (Mgr. Kamila Sekerová, Ph.D.)
3. Vývoj českého pravopisu (Mgr. Pavlína Kuldanová, Ph.D.)
4. České překlady názvů zahraničních filmů (doc. PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.)
5. Pohádky a pověsti z českého Slezska (Mgr. Andrea Balharová, Ph.D.)
6. Kouzelné bytosti v regionálních pohádkách a pověstech (Mgr. Andrea Balharová, Ph.D.)
7. Toulky českou literaturou 20. století (Mgr. Ing. Radomil Novák, Ph.D.)
8. Stav dětského čtenářství a současná literární tvorba pro děti a mládež (doc. PhDr. Ivana Gejgušová, Ph.D.)

Letní semestr 2021/22

Psychologie

garant: PhDr. Tereza Kimplová, Ph.D. Katedra pedagogické a školní psychologie

1. **Životní cykly a osobnostní zrání** (PhDr. Radim Badošek, Ph.D.)

Lidský život probíhá v etapách, kdy završení jedné tvoří základnu etapy následující. Díky poznatkům v jedné z oblastí vývojové psychologie se pak můžeme bez větších emočních ztrát připravit na etapu následnou. Znalost nám také usnadňuje prožívání stádia, ve kterém se aktuálně nacházíme, protože je možné volným úsilím dosahovat naplnění vývojového úkolu, který je po nás přírodou, tedy vývojem, požadováno. Cílem přednášky je informovat účastníky o zákonitostech procesu změny, nabídnout způsoby jak se vyrovnávat s jejími důsledky.

2. **Životní příběh a jeho utváření. (Graf života)** (PhDr. Jan Svoboda)

Smysl: účastníci v rámci retrospektivy zjišťují periodické prožívání svého života, což posiluje motivaci k životu.

Život každého člověka má svůj ustálený rytmus prožívání. Jen je třeba si jej povšimnout. Cílem semináře je nabídnout účastníkům za pomoci osobního prožitku náhled na jejich subjektivní životní rytmus a s ním související prožitkovou kvalitu života.

3. **Třénink kognitivních schopností a regulace emocí** (*PhDr. Pavel Škobrtal, Ph.D.*)

Kognitivní funkce jsou zahrnovány mezi komplexní funkce mozku. Jsou popisovány jako funkce zpracování informací, na nichž se podílí asociační mozková kůra. Při tréninku kognitivních funkcí se využívá škála různých postupů s cílem napravit, nebo zmírnit kognitivní deficit. Cílem je zvýšit rychlost, flexibilitu a následně efektivitu zpracování informací.

Emoce vyjadřují subjektivní vztah člověka k jeho vlastním projevům a k jeho okolí. Jedná se o psychické projevy, které mají hodnotící význam. Doprovázejí každé duševní dění člověka. Emoční dopad určité události a reakce na ni ve formě zjevného chování jsou způsobeny kognitivním zpracováním těchto událostí. Umění regulace vlastního emočního prožívání je z toho důvodu jedním z předpokladů spokojeného života.

4. **Životní mantinely a jejich překonávání** (*PhDr. Jan Svoboda*)

Danost, obava, problém, štěstí, potěšení – kategorie, které zásadně utvářejí kvalitu života, techniky nabízejí návod k práci s danými tématy.

Lidský mozek nedokáže být „bez problémů“, protože jeho vývoj souvisí s neustálou adaptací na vyvstávající překážky a neshody mezi přáním a realitou. Seminář nabízí první významný krok pro snížení obav z překážek – návod jak pojmenovávat své prožitky, jak je uchopit a hledat řešení.

5. **Životní prostory a psychosomatika** (*PhDr. Tereza Kimplová, Ph.D.*)

Téma upozorňuje na důsledky méně kvalitní náplně v životních prostorech. Seminář nabízí pochopení souvislostí prožitků a tělesného vyjádření v podobě symptomu až nemoci. Cílem setkání je zprostředkovat náhled na vnímavost vlastního těla, které citlivě reaguje na nerovnováhu mezi svými potřebami a okolím. Probereme také nejčastější psychosomatické choroby a možnosti (nejen) psychologických příčin.

6. **Psychologie agrese a násilí** (*PhDr. Pavel Škobrtal, Ph.D.*)

Emocionální prožitky mají svůj behaviorální doprovod a zejména emoce hněvu bývá provázena agresivním chováním. Agresi lze definovat jako „behaviorální komponentu některých negativních emocí, jakými jsou především vztek, příp. i strach.“ Agresivní chování se může vyskytovat i v nepřítomnosti těchto negativních emocí, v takových případech mluvíme o tzv. instrumentální agresi.

Mnozí autoři soudí, že o agresi můžeme mluvit pouze tehdy, když osoba jedná se záměrem ublížit. Mnohé agresivní impulsy i projevy jsou pravděpodobně hluboce nevědomé. Diskuse o příčinách lidského agresivního chování se točí kolem otázky, zdali je agrese vrozená nebo naučená.

7. **Rodinné zvyklosti – jejich smysl a celospolečenský význam. Mýty o mužích, ženách a soužití** (*PhDr. Jan Svoboda*)

Dochází k atomizaci rodiny a tím rozpadu ustálené společenské pospolitosti. Téma sděluje obsah rodičovské lásky a upozorňuje na další návaznosti. Reaguje také na současné zhoubné trendy rovnostářství.

Cílem semináře je nabídnout cestu ke korekci aktuálních trendů, které vycházejí z blahobytu a bohužel kopírují mnohé chyby, které byly sekundárními znaky pádu

civilizací. (Egypt, Řecko, Řím) Především se bude zabývat novodobým fenoménem, který se chystá uškodit především ženám.

8. **Psychologie sebeobran** (*PhDr. Pavel Škobrtal, Ph.D.*)

K útokům a napadením často dochází v okamžicích, kdy je lidé nejméně očekávají. Důležité je v takové situaci překonat a potlačit prvotní šok a následnou dezorientaci. Je více než potřebné vypěstovat si schopnost předem identifikovat hrozící útok, vyhnout se mu, nebo v případě nutnosti jej odrazit. Podstatnou částí sebeobran je také psychická příprava na takové situace, aby se jedinec naučil efektivně bránit i pod velkým stresem zapříčiněným nenadálým útokem.

Místo výuky:

- [budova SD](#), (ul. Fr. Šrámka 3, Ostrava - Mariánské Hory).
Místo i učebna budou upřesněny (informace budou uchazečům zaslány emailem - na adresu uvedenou v elektronické přihlášce).

Termíny výuky:

- Čtvrtek - sudý (1x za 14 dní) -14.10 - 16.35 hod.;
- Začátek akademického roku = polovina září, konec akademického roku = polovina června (celkem 16 přednášek)